

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 07.11.1986, sp. zn. 8 Tz 87/86, ECLI:CZ:NS:1986:8.TZ.87.1986.1

Číslo: 47/1987

Právní věta: Pri skúmaní zavinenia dopravnej nehody, ktorej účastníkom bol československý občan v cudzine, sa použijú pravidlá cestnej premávky toho štátu, kde bol spáchaný trestný čin. Obvinený československý občan, vodič motorového vozidla, sa nemôže zbaviť trestnej zodpovednosti tým, že tieto pravidlá nepoznal, lebo pred cestou je povinný sa s týmito pravidlami zoznámiť.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 07.11.1986

Spisová značka: 8 Tz 87/86

Číslo rozhodnutí: 47

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava

Předpisy: 141/1961 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 47/I

I. Pri skúmaní zavinenia dopravnej nehody, ktorej účastníkom bol československý občan v cudzine, sa použijú pravidlá cestnej premávky toho štátu, kde bol spáchaný trestný čin. Obvinený československý občan, vodič motorového vozidla, sa nemôže zbaviť trestnej zodpovednosti tým, že tieto pravidlá nepoznal, lebo pred cestou je povinný sa s týmito pravidlami zoznámiť.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR zo 7. 11. 1986 sp. zn. [8 Tz 87/86](#).)

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, Najvyšší súd SSR zrušil právoplatný rozsudok Okresného súdu v Žiline z 25. júna 1986 sp. zn. 2 T 207/86 a tomuto súdu prikázal, aby vec znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Okresného súdu v Žiline z 25. júna 1986 sp. zn. 2 T 207/86 bol obvinený J. V. uznaný za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 1. augusta 1985 v popoludňajších hodinách viedol po hlavnej ceste v Siófoku v MLR osobné motorové vozidlo ŠPZ ZAB 93-44 s prívesom ŠPZ 08-ZA-64, pričom pred vyznačeným priechodom

pre chodcov s vozidlom nezastavil, hoci vozidlo vo vedľajšom jazdnom pruhu zastavilo, aby umožnilo prechod chodcov cez cestu; v dôsledku toho, pravou prednou časťou privesu zachytil chodkyňu E. G., ktorá nárazom utrpela zranenie, zlomeninu kolenných kostí ľavej nohy, s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní osem týždňov.

Okresný súd za to podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 43 ods. 1 a § 44 ods. 1, 3 Tr. zák. uložil obvinenému trest nápravného opatrenia v trvaní šesť mesiacov s 10 zrážkou z odmeny za prácu.

Rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 26. júna 1986.

Proti tomuto právoplatnému rozsudku podal v lehote uvedenej v § 272 Tr. por. generálny prokurátor SSR sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného. Poukázal na to, že vykonaným dokazovaním bolo bezpečne preukázané, že obvinený viedol motorové vozidlo v ľavom jazdnom pruhu. Ako sa blížil k priechodu pre chodcov, predišlo ho vozidlo idúce v pravom jazdnom pruhu a pred priechodom zastavilo. Podľa svojej výpovede obvinený spozoroval chodcov (ženu a muža), ako vstúpili na priechod, ale domnieval sa, že cez priechod prejde ešte pred nimi, a preto pokračoval v jazde. Napriek tomu prednou časťou privesu zachytil chodkyňu a spôsobil jej ťažké zranenia.

Sťažovateľ poukázal na ustanovenie § 36 ods. 6 písm. c) KRESZ-u (pravidlá cestnej premávky platné v MLR), ktoré obvineným svojím konaním porušil, pričom vyslovil názor, že obvinený bezohľadným spôsobom ohrozil chodcov idúcich po priechode, ktorí si boli vedomí svojej prednosti pri prechádzaní vozovky, a preto takéto porušenie dopravných predpisov treba považovať za porušenie dôležitých povinností v zmysle § 224 ods. 2 Tr. zák.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 ods. 1 Tr. por. správnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený.

V rozhodovanej veci okresný súd nepostupoval dôsledne a nevykonal všetky procesné úkony, ktoré mohli vec náležite objasniť. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že obvinený viedol svoje motorové vozidlo v ľavom jazdnom pruhu. Sám vo svojich výpovediach uviedol, že keď sa priblížil k priechodu pre chodcov, išiel rýchlosťou asi 30 km/hod. a videl, že z pravej strany dvaja chodci chcú zostúpiť z chodníka na priechod, ale si myslel, že pred nimi cez priechod ešte prejde. S motorovým vozidlom cez priechod pre chodcov aj prešiel a vtedy počul výkrik. Keď sa pozrel dozadu, zistil, že chodkyňu zachytil blatníkom na pravom kolese privesu. Podľa výpovede obvineného sa chodkyňa pozerala doprava a vôbec nezaregistrovala auto obvineného.

Obvinený takto vypovedal pred vyšetrojúcimi orgánmi v MLR, potom pred vyšetrovateľom OS-ZNB, oddelenie vyšetrovania VB v Žiline, a napokon na hlavných pojednávaniach.

Okrem toho pred vyšetrojúcim orgánom MLR vypovedal, že vo vonkajšom pruhu išlo osobné motorové vozidlo zn. Trabant, ktoré pri priechode pre chodcov zastavilo, lebo vodič tohto vozidla videl chodcov, ktorí zostúpili z chodníka na priechod pre chodcov.

Na hlavnom pojednávaní dňa 26. marca 1986 obvinený uviedol, že o tom, že mal dať prednosť chodcom, keď v pravom jazdnom pruhu zastaví motorové vozidlo, nevedel, lebo dopravné predpisy MLR nepoznal.

Z ustanovení § 36 ods. 6 písm. c) KRESZ-u (pravidlá o cestnej premávke platné v MLR) vyplýva, že vodič, ktorý sa blíži k vyznačenému priechodu pre chodcov, je povinný pred priechodom zastaviť, okrem iného vtedy, ak tak urobí vodič jazdiaci vo vedľajšom jazdnom pruhu.

Pri prevzatí trestného stíhania z cudziny postupujú orgány činné v trestnom konaní podľa

československých právnych predpisov (porov. § 18 Tr. zák. a čl. 66 ods. 1 Zmluvy medzi ČSSR a MLR o úprave právnych vzťahov vo veciach občianskych, rodinných a trestných vyhlásenej pod č. 91/1962 Zb.). To však neznamená, že pri skúmaní zavinenia dopravnej nehody, ku ktorej došlo na území MLR, možno použiť československé pravidlá cestnej premávky. Na území MLR platia a sú účinné maďarské pravidlá cestnej premávky. Každý účastník cestnej premávky na území MLR, teda i cudzinec, je povinný tieto pravidlá zachovávať. Obvineného nemôže zbaviť zodpovednosti, že tieto pravidlá nepoznal, lebo pred cestou do MLR bol povinný sa s nimi zoznámiť.

Svedok A. S. vo svojej výpovedi uviedol, že v kritický deň išiel so svojim osobným motorovým vozidlom Trabant po hlavnej ceste vo vonkajšom jazdnom pruhu. Keď sa priblížil k vyznačenému priechodu pre chodcov, spozoroval, že tadiaľ chcú prejsť chodci, preto rýchlosť auta spomalil a pred priechodom vozidlo zastavil. Potom chodci vstúpili na vyznačený priechod a keď pred ním prešli, chcel s autom pohnúť, ale vtedy osobné motorové vozidlo idúce vo vnútornom jazdnom pruhu zrazilo poškodenú.

Svedok Dr. R. S. vo svojej výpovedi uviedol, že išiel spolu s poškodenou z obchodného domu a chceli prejsť po vyznačenom priechode pre chodcov cez cestu. Predtým, než vstúpili na vyznačený priechod, rozhliadli sa a on videl, že osobné motorové vozidlo prichádzajúce vo vonkajšom jazdnom pruhu spomaľuje, nakoniec zastavilo a dalo tak prednosť chodcom. S poškodenú vstúpili na vyznačený priechod pre chodcov a keď prešli popred stojace osobné motorové vozidlo, svedok sa pozrel smerom doľava a videl, že vo vnútornom jazdnom pruhu ide osobné motorové vozidlo, sledoval preto, či sa vozidlo zastaví, v chôdzi nepokračoval a zbadal, že toto vozidlo sa nezastavilo; potom došlo k nehode.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní vypočul obvineného a svedka J. Č. Ako vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní, podľa § 212 a § 213 Tr. por. boli prečítané ako listinné dôkazy pracovný posudok na obvineného, odpis z jeho registra trestov a výpis z evidenčnej karty vodiča. Ďalej bola predložená fotodokumentácia, zápisnica o ohliadke miesta dopravnej nehody, vysvetlivky k nákresu miesta nehody a lekárske potvrdenie.

Naproti tomu na hlavnom pojednávaní súd nevypočul ako svedkov poškodenú a svedka Dr. R. S. a A. S., ktorých pred súd ani nepredvolal ani nepredložil zápisnice o ich výpovediach, ktoré zadovážili orgány MLR spôsobom, ktorý ktorý zodpovedá ich predpisom.

Podľa čl. 66 ods. 1 Zmluvy medzi ČSSR a MLR o úprave právnych vzťahov vo veciach občianskych, rodinných a trestných (vyhlásenej vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 91/1962 Zb.) každá zo zmluvných strán je povinná na žiadosť druhej zmluvnej strany zaviesť podľa vlastných právnych predpisov trestné konanie proti svojim občanom, ktorí spáchali na území dožadujúcej zmluvnej strany extradičný trestný čin. Podľa ods. 1 cit článku zmluvy sa pripojí spis obsahujúci údaje o trestnom čine a dôkazy, ktoré sú po ruke.

V danej veci sú v spise výpovede svedkov A. S., Dr. R. S. a poškodenej E. G., ktorí vo svojich výpovediach (preložených do slovenského jazyka) pred vyšetrojúcimi orgánmi MLR podrobne opísali, ako došlo k dopravnej nehode.

Okresný súd vzhľadom na rozpory medzi dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní s výpovedami týchto svedkov, ako aj vzhľadom na to, že výpovede týchto svedkov majú podstatný význam pre správne posúdenie veci, bol povinný vykonať na hlavnom pojednávaní aj dôkazy, ktoré zadovážili orgány MLR a ktoré majú vzťah k veci, a to podľa predpisov československého Trestného poriadku, a v rozhodnutí sa s týmito dôkazmi vyrovnáť.

Okresný súd mal rozhodnúť, či svedkov treba vypočuť osobne alebo či možno ich výpovede prečítať

podľa § 211 ods. 2 písm. a) Tr. por. V tejto súvislosti treba uviesť, že skutočnosť, že svedok je cudzím štátnym občanom a má trvalý pobyt v cudzine, sama osebe nemôže viesť k záveru, že svedok nemôže byť osobne vypočutý pred československým súdom pre nedosiahnuteľnosť.

Podľa čl. 4 a 7 citovanej zmluvy možno svedka predvolať z MLR pred československý súd a tu ho vypočuť, ak sa dobrovolne ustanoví. Nemožno však voči nemu použiť donucovacie opatrenia (§ 98 Tr. por.) na zaistenie jeho prítomnosti. Preto sa v danom prípade môže stať svedok nedosiahnuteľným len vtedy, ak sa na predvolanie československého súdu dobrovolne neustanoví. Len v tomto prípade by boli splnené podmienky pre prečítanie jeho výpovede podľa § 211 ods. 2 písm. a) Tr. por. vzhľadom na to, že s ustanovením svedka z MLR nie sú inak spojené osobitné problémy technického alebo hospodárskeho charakteru.